

*Irena Plocková
Czech BCSD*

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2018/1999
o
správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu**

Informace pro VUE

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2018/1999

- směrnice Evropského parlamentu a Rady

94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, **2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU**, směrnice Rady 2009/119/ES

- **právní základ** pro spolehlivou, inkluzivní, nákladově efektivní, transparentní a předvídatelnou správu EnU a opatření v oblasti klimatu
- splnění cílů a úkolů EnU **2030**, dlouhodobých dle Pařížské dohody 2015
- EnU: **pět rozměrů**
 - energetická bezpečnost,
 - vnitřní trh s energií,
 - **energetická účinnost**,
 - snižování emisí uhlíku,
 - výzkum, inovace a konkurenceschopnost

Iniciativy v rámci sektorové energetické politiky

- komise vypracovala a přijala iniciativy zejména s ohledem na energii z obnovitelných zdrojů, energetickou účinnost, včetně energetické náročnosti budov, a strukturu trhu;
- iniciativy tvoří balíček
upřednostnění energetické účinnosti,
globální prvenství Unie v oblasti obnovitelných zdrojů
spravedlivý přístup ke spotřebitelům energie,
řešení energetické chudoby a podpora spravedlivé hospodářské soutěže na
vnitřním trhu
- minimální cíl 10 % propojení elektroenergetických soustav v 2020 pro MS,
které dosud nedosáhly minimální úrovně integrace na vnitřním trhu s energií.
(Sdělení Komise 23. 11. 2017 o posílení evropských energetických sítí posuzuje
pokrok, jehož bylo dosaženo při plnění cíle 10 % propojení, a navrhuje způsoby,
jak dosáhnout v roce 2030 cíle 15 % propojení)

Evropská rada 23. a 24. října 2014

- vytvořit **spolehlivý a transparentní systém správy** bez zbytečné administrativní zátěže a s dostatečnou flexibilitou,
- zajistit splnění cílů energetické politiky Unie při respektu rozhodnutí MS ohledně skladby zdrojů energie.
- systém správy **na stávajících strukturách** (klimatické programy MS, vnitrostátní plány OZE a EnEf)
- potřeba **zefektivnit a spojit části plánování a podávání zpráv**
- posílit roli a práva **spotřebitelů**, transparentnost a předvídatelnost pro **investory systematickým sledováním klíčových ukazatelů** cenově dostupného, bezpečného, konkurenceschopného, spolehlivého a **udržitelného energetického systému**,
- **koordinace** vnitrostátních politik v oblasti klimatu a energetiky,
- **regionální spolupráce mezi členskými státy.**

Integrované vnitrostátní plány

Integrované NECP

- desetiletá období
- aktuální přehled o energetickém systému a odpovídajících politikách
- **vnitrostátní cíle pro každý z pěti rozměrů energetické unie a odpovídající politiky a opatření umožňující splnění těchto cílů - analytický podklad**
- 2021 - 2030 cíle pro snížení emisí skleníkových plynů, energie z obnovitelných zdrojů, energetické účinnosti a propojení elektroenergetických soustav pro rok 2030
- zajištění souladu integrovaných NECP s cíli udržitelného rozvoje OSN a přispívaly k dosažení těchto cílů.
- Komise zajistí on-line přístup k NECP, aktualizacím, dlouhodobým strategiím a zprávám MS, internetové stránky a e-platforma pro veřejnost.

Čl. 3 Integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu

1. Do 31. prosince 2019, do 1. ledna 2029 a následně každých deset let předloží každý členský stát Komisi integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu. První plán bude pokrývat období od roku 2021 do roku 2030 s přihlédnutím k dlouhodobější perspektivě

3. S ohledem na své integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu členské státy:

b. propojení pěti rozměrů energetické unie, zejména „energetická účinnost v první řadě“;

c) použijí spolehlivé a jednotné údaje a předpoklady, v příslušných případech napříč všemi pěti rozměry;

d) zjistí počet domácností trpících energetickou chudobou (nezbytné domácí energetické služby základní životní úrovně v místních podmínkách, orientační pokyny Komise - ukazatele energetické chudoby.

4. Každý členský stát zveřejní svůj integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu předložený Komisi v souladu s tímto článkem.

Procesy přijímání, aktualizací

Čl. 9 Návrhy integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu

Do 31. prosince 2018, poté do 1. ledna 2028 a následně každých deset let každý členský stát připraví a odešle Komisi návrh integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu v souladu s čl. 3 odst. 1 a přílohou I.

2. Komise posoudí návrhy integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a může pro jednotlivé členské státy vydat doporučení v souladu s článkem 34, a to nejpozději šest měsíců před lhůtou pro odeslání integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu.

Čl. 10 Veřejné konzultace

veřejnosti poskytnuta příležitost podílet se na přípravě návrhu NECP. MS odešle Komisi shrnutí názorů veřejnosti. MS zajistí, že je informována veřejnost.

Čl. 11 Víceúrovňový dialog o energetice a klimatu

MS zřídí víceúrovňový dialog o energetice a klimatu pro veřejností aktivní zapojení, pokud již nemá strukturu, která by sloužila témuž účelu.

Článek 14 Aktualizace integrovaných NECP

1. Do **30. června 2023**, poté do **1. ledna 2033** a dalších 10 let odešle MS Komisi **návrh aktualizace** posledního oznámeného NECP, nebo Komisi poskytne **odůvodnění** toho, že plán **není nutné aktualizovat**.

2. Do **30. června 2024**, poté do **1. ledna 2034** a dalších 10 let předloží MS Komisi **aktualizaci posledního oznámeného integrovaného NECP**, **pokud** Komisi **neposkytl odůvodnění** toho, že plán **není nutné aktualizovat**, podle odstavce 1.

3. V **aktualizaci** podle odstavce 2 každý MS pozmění svůj vnitrostátní úkol, cíl nebo příspěvek pro kterýkoli z kvantifikovaných cílů, úkolů nebo příspěvků Unie stanovených v čl. 4 písm. a) bodě 1), aby odrážely **zvýšené ambice v porovnání s ambicemi uvedenými v posledním oznámeném** integrovaném NECP. V aktualizaci podle odstavce 2 každý členský stát pozmění svůj vnitrostátní úkol, cíl nebo příspěvek s ohledem na kterýkoli z kvantifikovaných cílů, úkolů nebo příspěvků Unie stanovených v čl. 4 písm. a) bodě 2 a písm. b) pouze tak, aby odrážely **stejně nebo zvýšené ambice** v porovnání s ambicemi uvedenými v posledním oznámeném NECP.

Dlouhodobé strategie

Čl. 15 Dlouhodobé strategie

1. Každý MS předloží Komisi do **1. ledna 2020**, do **1. ledna 2029** a dále každých 10 let svou dlouhodobou strategii s perspektivou na alespoň 30 let. MS v případě potřeby by měly strategie každých pět let aktualizovat.
2. Komise přijme do **1. dubna 2019** návrh dlouhodobé strategie Unie pro snížení emisí GHG k cílům Pařížské dohody, zohlední návrhy integrovaných NECP.

Dlouhodobá strategie zahrnuje analýzu k:

- a) různé scénáře pro příspěvek Unie k cílům stanoveným v odstavci 3 a mimo jiné scénář dosažení čistých nulových emisí GHG v Unii do roku 2050 a záporných emisí poté;
- b) důsledky scénářů uvedených v písmeni a) pro zbývající globální a unijní uhlíkový rozpočet, s cílem poskytnout informace o diskusi o nákladové efektivnosti, účinnosti a spravedlivosti snižování emisí skleníkových plynů.

Dlouhodobé strategie MS a Unie musí přispívat k splnění závazků Unie a členských států podle úmluvy UNFCCC a Pařížské dohody.

METAN

Čl.16 Strategický plán pro metan

Vzhledem k vysokému potenciálu globálního oteplování a poměrně krátké životnosti metanu v atmosféře analyzuje Komise důsledky pro provádění politik a opatření ke snížení krátkodobého a střednědobého dopadu emisí metanu na emise skleníkových plynů v Unii. S případným přihlédnutím k cílům oběhového hospodářství **Komise zváží koncepční možnosti, jak rychle řešit problém emisí metanu, a předloží strategický plán Unie pro metan** jako nedílnou součást její dlouhodobé strategie uvedené ve článku 15.

Podávání zpráv

Dvouleté zprávy o pokroku a jejich následná kontrola

Čl.17 Integrované vnitrostátní zprávy o pokroku v oblasti energetiky a klimatu

MS podá Komisi **do 15. března 2023** a poté **každé dva roky zprávu** o stavu provádění svého integrovaného NECP prostřednictvím integrované vnitrostátní zprávy o pokroku v oblasti energetiky a klimatu, která bude pokrývat všech pět rozměrů energetické unie.

Čl.18 Integrované podávání zpráv o politikách a opatřeních v oblasti GHG

MS **do 15. března 2021** a poté **každé dva roky** předloží Komisi informace týkající se: a) jejich vnitrostátních politik a opatření nebo souboru opatření, jak je stanoveno v příloze VI, a b) jejich vnitrostátních odhadů antropogenních emisí ze zdrojů a pohlcení pomocí propadů skleníkových plynů, uspořádaných podle plynu nebo skupiny plynů uvedených v části 2 přílohy V. Významné změny informací vykázaných v prvním roce vykazovaného období se oznámí do 15. března roku následujícího po podání předchozí zprávy.

Integrované podávání zpráv

Čl. 20 Integrované podávání zpráv o energii z obnovitelných zdrojů

MS zahrnou do zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu informace:

a) o provádění následujících trajektorií a cílů: o

- 1) orientačních vnitrostátních trajektorií pro celkový podíl OZE na hrubé konečné spotřebě energie od roku 2021 do roku 2030;
- 2) odhadovaných trajektorií pro odvětvový podíl energie z OZE na KSE v období 2021–2030 v odvětvích elektřiny, vytápění a chlazení a dopravy;
- 3) odhadovaných trajektorií týkajících se technologie OZE k dosažení celkových a odvětvových trajektorií pro OZE od roku 2021 do roku 2030 vč. celkové odhadované hrubé spotřeby energie podle technologie a odvětví;
- 4) trajektorií k poptávce po bioenergii, rozložené na teplo, elektřinu a dopravu, a k nabídce biomasy podle výchozích surovin a původu (s rozlišením mezi domácí výrobou a dovozem).

Integrované podávání zpráv

Integrované podávání zpráv o energetické účinnosti

y o pokroku v oblasti energetiky a klimatu budou obsahovat informace:

o provádění následujících vnitrostátních trajektorií, cílů a úkolů:

orientačních trajektorií pro primární a konečnou roční spotřebu energie

od roku 2021 do roku 2030 jako vnitrostátní příspěvek k úspoře energie

na úrovni Unie pro rok 2030 včetně výchozí metodiky;

orientačních dílčích cílů dlouhodobé strategie renovací vnitrostátního

fundu budov, jakož i příspěvků k cílům Unie v oblasti energetické

účinnosti podle souvisejících směrnic

aktualizace jiných vnitrostátních cílů stanovených v rámci vnitrostátního

plánu;

provádění politik a opatření jako např. vnitrostátního systému povinného

ování energetické účinnosti a alternativních opatření, politiky a opatření

poručících energetické služby ve veřejném sektoru.....

Děkuji za pozornost

Ing. Irena Plocková, CBCSD

iplockova@seznam.cz,